

**CADRUL NORMATIV JURIDIC DE REGLEMENTARE A FENOMENULUI DE PROFANARE
A SIMBOLULUI DE STAT**

**THE LEGAL NORMATIVE FRAMEWORK FOR REGULATING THE PHENOMENON OF
DEFAMING THE STATE SYMBOL**

Rita MUNTEANU, conf. univ., dr. în drept,
Universitatea Tehnică din Moldova

Rezumat: *Simbolurile statului conferă societatea comunității, îndeplinind în același timp o funcție de stabilire a ordinii. Ele cresc șansele statului de a promova procesul de identificare a cetățenilor cu valorile sale politice și constituționale. Apărarea simbolurilor statului prin incriminarea actelor care exprimă disprețul față de acestea ridică problema ingerinței în sfera libertății protejate de dreptul la libera exprimare și libertatea artistică.*

Cuvinte-cheie: *stat, simbol de stat, profanare, crimă.*

Abstract: *State symbols confer the society of community, while fulfilling a function of establishing order. They increase the state's chances of promoting the process of citizens identifying with its political and constitutional values. Defending state symbols by criminalising acts expressing contempt for them raises the question of interference in the sphere of freedom protected by the right to free expression and artistic freedom.*

Keywords: *state, state symbol, desecration, crime.*

Cadrul normativ juridic care reglementează fenomenul de profanare a simbolului de stat este fundamentat de Constituția Republicii Moldova¹, Legea privind simbolurile publice², Legea cu privire la Imnul de Stat al RM³, Legea cu privire la Drapelul de Stat⁴, Legea privind Stema de Stat a Republicii Moldova⁵, Codul penal al Republicii Moldova⁶, Codul contravențional al Republicii Moldova⁷, etc.

Constituția Republicii Moldova în art. 12 prevede simbolurile statale:

- Republica Moldova are drapel, stemă și imn;
- Drapelul de Stat al Republicii Moldova este tricolor. Culoarele sunt dispuse vertical, în ordinea următoare, începând de la lance: albastru, galben, roșu. În centru, pe fâșia de culoare galbenă, este imprimată Stema de Stat a Republicii Moldova;
- Stema de Stat a Republicii Moldova reprezintă un scut tăiat pe orizontală, având în partea superioară cromatică roșie, în cea inferioară albastră, încărcat cu capul de bour având între coarne o stea cu opt raze. Capul de bour este flancat în dreapta de o roză cu cinci petale, iar în stânga de o semilună conturată. Toate elementele reprezentate în scut sunt de aur (galbene). Scutul este plasat pe pieptul unei acvile naturale purtând în cioc o cruce de aur (acvila cruciată) și ținând în gheara dreaptă o ramură verde de măslin, iar în cea stângă un sceptru de aur;
- Imnul de Stat al Republicii Moldova se stabilește prin lege organică;

¹ Constituția RM din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 1. Data intrării în vigoare: 27.08.1994.

² Legea Republicii Moldova nr-86 cu privire la simbolurile publice. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 2011.nr.164-165.

³ Legea Republicii Moldova nr. 571 cu privire la Imnul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 17.08.1995.

⁴ Legea Republicii Moldova nr. 217 privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 26.11.2010

⁵ Legea Republicii Moldova Nr-32 privind Stema de Stat a Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-103, art Nr: 318, 03.05.2013.

⁶ Cod nr. 985 din 18.04.2002, Codul Penal al Republicii Moldova, Legea Republicii Moldova 985-XV din 18.04.2002). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 128-129/1012 din 13.09.2002.

⁷ Cod Nr. 218 din 24.10.2008, Codul contravențional al Republicii Moldova. Publicat: 16.01.2009. În: Monitorul Oficial Nr. 3-6 art. Nr: 15, din 16.01.2009.

- Drapelul, stema și imnul sunt simbolurile de stat ale Republicii Moldova și sunt ocrotite de lege Constituția Republicii Moldova.

Articolul, intitulat, „Simbolurile statului”, are o semnificație deosebită. Plasarea lui în Titlul I, principiile generale, nu este deloc întâmplătoare, dat fiind faptul că simbolurile statului, fiind puse în același rând cu principiile fundamentale ale statului, scot în evidență semnele distinctive ale Republicii Moldova ca stat suveran și independent, reprezintă unitatea poporului, reflectă trecutul, prezentul și, indiscutabil, viitorul statului și națiunii. Simbolurile statului, apreciate ca forme superioare de exprimare a adevărului și a sentimentelor naționale, constituie compoziții oficiale care reflectă, prin limbaj plastic, devenirea istorică a poporului pe care îl individualizează.

Alin. (1) prevede expres simbolurile statului, Republica Moldova are drapel, stemă și imn. Prin prevederea constituțională citată se subliniază angajamentul statului de a proteja aceste semne distinctive sfinte pentru orice cetățean al Republicii Moldova¹.

Drapelul de Stat al Republicii Moldova este un simbol major al suveranității și independenței Republicii Moldova. Stema este un semn convențional distinctiv, caracteristic și simbolic al statului. Imnul este un cântec sau o poezie solemnă, compusă pentru preamărirea unei idei, a unui eveniment, erou etc.²

Problema simbolurilor statului, semnificația acestora nu este formală, ci are o importanță majoră pentru identitatea statului. De aceea, atât Constituția Republicii Moldova, cât și legile organice le iau sub protecție strictă, reglementând detaliat problemele legate de utilizarea lor.

Alin. (2) conține prevederi referitoare la simbolul oficial major al statului, Drapelul de Stat al Republicii Moldova este tricolor.

Culorile sunt dispuse vertical, în ordinea următoare, începând de la lance, albastru, galben, roșu. În centru, pe fâșia de culoare galbenă, este imprimată Stema de Stat a Republicii Moldova. Drapelul de Stat reprezintă o pânză dreptunghiulară, cu proporția dintre înălțimea și lungimea pânzei de 1:2, tripartită, vertical egal, începând de la lance cu culorile albastru, galben și roșu, și având în mijlocul câmpului galben imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova, a cărei lățime constituie 1/5 din lungimea drapelului.

Apariția drapelului, ca simbol al statului, este legată de formarea Statului Moldovenesc independent de la mijlocul secolului al XIV-lea. Conform surselor istorice, în secolele XV-XIX au existat circa douăzeci de drapele.

Alin. (3) se referă la Stema de Stat. Elementele Stemei de Stat a Republicii Moldova sunt cunoscute din timpurile cele mai îndepărtate³.

De exemplu, pe aversul primei monede moldovenești, pusă în circulație în 1350 de Bogdan I, figura capul de bour, care avea între coarne o stea cu cinci colțuri, la stânga o rozetă cu frunze iar la dreapta semilună. Vechea stemă a Statului Moldovenesc avea următoarele:

- în centrul scutului imaginea capului de bour cu o stea în frunte;
- în dreapta semilună;
- în stânga soarele; deasupra scutului o sabie și un buzdugan încrucișate, iar un pic mai sus coroana domnitorului. După ocuparea Basarabiei de către Rusia țaristă, în 1824 este acceptată stema Basarabiei, care avea înfățișat și capul de bour. Stema de Stat a Republicii Moldova înglobează elemente de veche tradiție, care ne-au însoțit pe parcursul a sute de ani.

Dreptul de a folosi imaginea Stemei de Stat de către alte instituții decât cele menționate se acordă numai de Parlament, iar modul de fabricare, tirajare, folosire, păstrare și casare a tiparelor de sigiliu cu înregistrarea Stemei de Stat se stabilește de către Guvernul Republicii Moldova prin Legea Nr-32⁴.

Fapta de profanare a simbolurilor de stat este incriminată în art. 347 CP al RM (2002), într-o variantă - tip și în două variante agravate.

Astfel, varianta-tip de infracțiune, prevăzută la alin.(1) art. 347 CP al RM (2002).

---

¹ Legea Republicii Moldova nr-86 cu privire la simbolurile publice. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 2011.nr.164-165.

² Legea Republicii Moldova nr. 217 privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 26.11.2010

³ Legea Republicii Moldova Nr-32 privind Stema de Stat a Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-103, art Nr: 318, 03.05.2013.

⁴ Legea Republicii Moldova Nr-32 privind Stema de Stat a Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-103, art Nr: 318, 03.05.2013.

Constă în profanarea simbolurilor de stat (drapel, stemă, imn) ale Republicii Moldova sau ale altui stat arborate, utilizate sau intonate public. În prima sa variantă agravată, consemnată la lit.b) alin.(2) art.347 CP al RM (2002), infracțiunea de profanare a simbolurilor de stat este săvârșită de două sau mai multe persoane.

În fine, în cea de-a doua sa variantă agravată, specificată la alin. (3) art. 347 CP AL RM (2002), infracțiunea de profanare a simbolurilor de stat este săvârșită de persoana cu funcție de răspundere responsabilă pentru respectarea modului de utilizare a simbolurilor național-statale.

În opinia autorului C.I. Palaz: *„simbolurile naționale nu sunt fundamentate doar prin legi, ele sunt în aceeași măsură chintesența idealurilor și aspirațiilor unei națiuni, gândirea comună a cetățenilor care o alcătuiesc. Protejarea lor din punct de vedere juridic la nivelul cel mai înalt se explică prin faptul că acestea sunt însemnele reprezentative pentru suveranitatea, independența și unitatea statului”*¹.

În vederea asigurării unui suport consistent acestor prevederi din Legea Fundamentală, la art.347 CP al RM (2002) se stabilește răspunderea pentru profanarea simbolurilor de stat.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 347 CP al RM (2002), îl formează relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat exprimată în simbolurile de stat ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat².

Obiectul material al infracțiunii de profanare a simbolurilor de stat îl reprezintă simbolurile de stat (drapelul, stema, imnul) ale Republicii Moldova sau ale altui stat, arborate, utilizate sau intonate public. Se au în vedere entitățile corporale cu încărcătură simbolică, nu entitățile materiale în care pot fi încorporate acestea. De aceea, distrugerea sau deteriorarea bunurilor, în care se reproduc simbolurile național-statale, necesită calificare aparte, în conformitate cu art.322 din Codul contravențional: *„Profanarea simbolurilor naționale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat, altele decât cele indicate la alin. (1), dacă fapta nu constituie infracțiune, sau a simbolurilor teritoriale ori încălcarea cu intenție a modului de folosire a acestor simboluri se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice*³.

În corespundere cu Legea Nr-86⁴, simboluri naționale sunt simbolurile de stat și alte însemne care indică identitatea Republicii Moldova ca stat sau ca entitate colectivă (art.3); simboluri naționale sunt: stema de stat; drapelul de stat; imnul de stat; sigiliul de stat; pavilionul de stat; distincțiile de stat; drapelul civil; pavilionul civil; drapelul de război; pavilionul de război; drapelul de luptă; culorile naționale; însemnele de apartenență statală pe transportul internațional; emblemele naționale oficiale complementare (floristice, zoomorfe, monumentale etc.); emblemele naționale oficiale cu caracter economic sau comercial (mărci, branduri etc.); semnele monedei naționale; abrevierile și codurile oficiale internaționale ale denumirii statului; însemnele de funcție (stindard, colan, eșarfa, sceptru etc.) ale Președintelui Republicii Moldova; stindardul Președintelui Parlamentului Republicii Moldova; stindardul Prim-ministrului Republicii Moldova; stindardul ministrului apărării al Republicii Moldova.

Dintre toate simbolurile naționale, în art. 347 CP al RM (2002), sunt specificate numai: stema de stat; drapelul de stat; imnul de stat.

Aceasta înseamnă că toate celelalte simboluri naționale nu pot constitui obiectul imaterial al infracțiunii prevăzute la art. 347 CP AL RM (2002). În acord cu dispozițiile Legii privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova - Drapelul de Stat al Republicii Moldova este un simbol oficial major al suveranității și independenței Republicii Moldova. Drapelul de Stat reprezintă o pânză dreptunghiulară, cu proporția dintre înălțimea și lungimea pânzei de 1:2, tripartită vertical egal, începând de la lance în culorile albastru, galben și roșu, și având în mijlocul câmpului galben imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova, a cărei lățime constituie 1/5 din lungimea drapelului. Blazonarea heraldică a Drapelului de Stat este: tricolor (1:2) vertical albastru-galben (de aur)-roșu, purtând în mijlocul câmpului galben imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova. Versoul Drapelului de Stat este în oglindă în raport cu fața pânzei. Imaginea grafică

¹ PALAZ, I. *Reguli constituționale privind simbolurile naționale*, București: Orient, 2011. 200 p. ISBN 9574-79-329-6.

² BOTNARU, S., et. alții. *Manual de drept penal, Partea generală*, Chișinău: ARC, 2005, 624 p. ISBN 9975-79-329-0.

³ Cod Nr. 218 din 24.10.2008, Codul contravențional al Republicii Moldova. Publicat: 16.01.2009. În: Monitorul Oficial Nr. 3-6 art. Nr: 15, din 16.01.2009.

⁴ Legea Republicii Moldova nr-86 cu privire la simbolurile publice. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 2011.nr.164-165.

standard a Drapelului de Stat este prezentată în anexa nr.1 la Legea privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Nuanțele heraldice ideale ale culorilor Drapelului de Stat sunt albastru (azur) de Berlin, galben crom și roșu vermillon. Recomandările tehnice privind respectarea nuanțelor cromatice și a proporțiilor la fabricarea și reproducerea Drapelului de Stat sunt stabilite în anexa nr.2 la Legea privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Drapelul de Stat și imaginea acestuia, indiferent de dimensiunile lor, trebuie să corespundă întocmai nuanțelor și proporțiilor stabilite. Drapelul de Stat de ceremonie arborat sau purtat poate avea decoruri vexilare exterioare suplimentare (franjuri, ciucuri, cravate, panglici, vârf de hampă etc.), prevăzute în regulamente speciale avizate de Comisia Națională de Heraldică, acestea neafectând dimensiunile, proporțiile și demnitatea drapelului.

Numai respectând toate aceste condiții o entitate poate reprezenta Drapelul de Stat al Republicii Moldova, deci poate fi considerată obiect imaterial al infracțiunii specificate la art. 347 CP al RM (2002). În lipsa vreuneia din condițiile legale sus menționate, art. 347 CP al RM (2002) este inaplicabil. În acest sens, Drapelul de Stat al Republicii Moldova nu se confundă cu Culorile Naționale ale Republicii Moldova.

Profanarea unor obiecte care reproduc cu aproximație Drapelul de Stat al Republicii Moldova urmează a fi calificată conform alin.(2) art.322 din Codul contravențional. Această normă stabilește răspundere, *inter alia*, pentru profanarea simbolurilor naționale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat, altele decât stema, drapelul sau imnul, dacă fapta nu constituie infracțiune, sau a simbolurilor teritoriale.

Nu pot constitui obiectul material al infracțiunii specificate la art. 347 CP al RM (2002) nici drapelele care nu au calitatea de Drapel de Stat al Republicii Moldova: Stindardul Președintelui Republicii Moldova; Stindardul Președintelui Parlamentului Republicii Moldova; Stindardul Prim-ministrului Republicii Moldova; Stindardul ministrului apărării al Republicii Moldova; drapelele autorităților și instituțiilor naționale; drapelul municipiului Chișinău; drapelul UTA Găgăuzia; drapelele municipale; drapelele raionale; drapelele unităților teritorial-administrative din componența municipiilor și raioanelor; drapelele corporative; drapelele private; drapelele istorice; drapelele etnice etc. Profanarea unor asemenea drapele poate fi calificată potrivit alin.(2) art.322 sau art.354 din Codul contravențional.

Cerința obligatorie pentru ca Drapelul de Stat al Republicii Moldova să aibă calitatea de obiect imaterial al infracțiunii prevăzute la art.347 CP al RM (2002) (2002) este ca acest drapel să fie arborat sau utilizat public, în orice alte condiții, profanarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova poate fi calificată în baza art.354 din Codul contravențional.

Conform Legii privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova, Drapelul de Stat se arborează permanent: pe edificiile și în sediile autorităților și instituțiilor publice, în birourile de serviciu ale conducătorilor, în sălile de ședință, de protocol și de festivități ale acestora; în locurile de dislocare permanentă a unităților militare ale Forțelor Armate ale Republicii Moldova; la sediul partidelor, al sindicatelor, al instituțiilor de învățământ, știință și cultură; la punctele de trecere a frontierei de stat, în porturi, debarcadere, aeroporturi, gări, autogări cu trafic internațional ca este prevăzut în Legea Nr-217.

Imaginea grafică etalon a Stemei de Stat, în versiunile color, alb-negru conturat și alb-negru hașurat în coduri heraldice, este reprodusă în anexa nr. 1 la numita lege. Imaginea reprodusă a Stemei de Stat, indiferent de dimensiunile ei, trebuie să corespundă întocmai proporțiilor imaginii grafice etalon. Recomandările tehnice privind respectarea nuanțelor cromatice la confecționarea și reproducerea Stemei de Stat corespund celor stabilite în anexa nr.2 la Legea Nr-32¹.

Stema de Stat a Republicii Moldova poate fi confecționată în orice mod perceptibil vizual, din orice material care nu aduce ofensă acesteia. Numai respectând aceste condiții o entitate poate reprezenta Stema de Stat a Republicii Moldova, deci poate fi considerată obiect imaterial al infracțiunii specificate la art.347 CP al RM (2002).

Profanarea unor obiecte care reproduc cu aproximație Stema de Stat a Republicii Moldova poate fi calificată conform alin.(2) art.322 sau art.354 din Codul contravențional al RM, 2008)

Cerința obligatorie pentru ca Stema de Stat a Republicii Moldova să aibă calitatea de obiect imaterial al infracțiunii prevăzute la art. 347 CP al RM (2002) este ca această stemă să fie utilizată public. În orice alte condiții, profanarea Stemei de Stat a Republicii Moldova poate fi calificată în baza art.354 din Codul contravențional.

---

¹ Legea Republicii Moldova Nr-32 privind Stema de Stat a Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-103, art Nr: 318, 03.05.2013.

În alt registru, în corespundere cu prevederile Legii Nr-571¹, în calitate de Imn de Stat al Republicii Moldova se consideră cântecul „*Limba noastră*”, versuri de Alexei Mateevici (strofele 1, 2, 5, 8, 12), muzica de Alexandru Cristea, aranjament de Valentin Dînga, cuprins în anexa nr. 1 la numita lege. Numai respectând aceste condiții un cântec poate reprezenta Imnul de Stat al Republicii Moldova, deci poate fi considerat obiect imaterial al infracțiunii specificate la art. 347 CP al RM (2002).

Cerința obligatorie pentru ca Imnul de Stat al Republicii Moldova să aibă calitatea de obiect imaterial al infracțiunii prevăzute la art.347 CP al RM (2002) (2002) este ca acest imn să fie intonat public. În orice alte condiții, profanarea Imnului de Stat a Republicii Moldova nu poate atrage răspundere conform acestei norme penale. În schimb, vor putea fi aplicate prevederile art.354 din Codul contravențional.

În altă privință, menționăm că obiectul imaterial al infracțiunii prevăzute la art.347 CP al RM (2002), îl reprezintă nu doar simbolurile de stat (drapelul, stema, imnul) ale Republicii Moldova, arborate, utilizate sau intonate public, dar și simbolurile de stat (drapelul, stema, imnul) ale altui stat, arborate, utilizate sau intonate public.

Accentuăm că simbolurile de stat trebuie să aparțină unui stat recunoscut pe plan internațional, inclusiv recunoscut de Republica Moldova. Pe cale de consecință, nu pot avea calitatea de obiect imaterial al infracțiunii specificate la art. 347 CP al RM (2002), drapelurile, stemele, imnurile aparținând unor entități neconstituționale (de exemplu, Transnistria, Osetia de Sud, Abhazia, Karabahul de Munte sau alte asemenea formațiuni autoprocimate). Profanarea unor asemenea simboluri nu poate atrage răspunderea în corespundere cu art. 347 CP al RM (2002).

În alt registru, în raport cu arborarea, utilizarea sau intonarea simbolurilor de stat ale altui stat pe teritoriul Republicii Moldova sunt respectate condițiile similare celor vizând arborarea, utilizarea sau intonarea simbolurilor de stat ale Republicii Moldova.

Bineînțeles, exigențele, pe care trebuie să le îndeplinească o entitate sau alta pentru a putea fi considerată drapel, stemă sau imn al altui stat, se stabilesc de legislația statului respectiv. În cazul în care nu se respectă asemenea exigențe, profanarea entității respective poate fi calificată în conformitate cu alin.(2) art.322 sau art. 354 din Codul contravențional al RM.

Nu pot să constituie obiectul imaterial al infracțiunii prevăzute la art.347 CP al RM (2002) drapelul, stema sau imnul unor uniuni interstatale sau organizații internaționale, chiar dacă acestea sunt arborate, utilizate sau intonate public.

Conform alin. (4) art.3 al Legii Nr-217², profanarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova prin murdărire, pătare, inscripționare, desenare, aplicare a unor obiecte, ardere, călcare în picioare, utilizare în calitate de față de masă, husă de scaun, draperie etc. atrag răspunderea contravențională sau penală stabilită de legislație.

Profanarea simbolurilor de stat reprezintă tratarea fără respectul cuvenit a acestora, supunerea lor unei batjocuri, unui sacrilegiu, unei pângăririi sau huliri. Doar asupra individualizării pedepsei poate influența metoda de profanare (ardere, rupere, murdărire, pătare, postare a unor inscripții sau imagini licențioase, atașare a unor obiecte cu caracter obscen, utilizare în calitate de față de masă, husă de scaun sau draperie, călcare în picioare, scuipare, huiduire etc.).

În legătură cu conținutul acțiunii prejudiciabile prevăzute la art.347 CP al RM (2002) (2002), este de menționat că, potrivit Legii privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova, cetățenii Republicii Moldova și străinii aflați în Republica Moldova sunt datori să manifeste respect față de Drapelul de Stat al Republicii Moldova și să nu comită acte prin care s-ar aduce ofensă acestuia.

De asemenea, în acord cu Legea privind Stema de Stat a Republicii Moldova, cetățenii Republicii Moldova și străinii aflați în Republica Moldova sunt datori să manifeste respect față de Stema de Stat a Republicii Moldova și să nu comită niciun act prin care s-ar aduce ofensă acesteia. Conducătorii autorităților și instituțiilor publice, șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare ale Republicii Moldova, conducătorii persoanelor juridice și persoanele fizice care utilizează sau reproduc Stema de Stat a Republicii Moldova sunt obligați să asigure utilizarea corectă, demnitatea și integritatea acesteia. Înlocuirea și distrugerea Stemei de Stat a Republicii Moldova uzate sau deteriorate se fac de manieră ceremonială.

¹ Legea Republicii Moldova nr. 571 cu privire la Imnul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 17.08.1995.

² Legea Republicii Moldova nr. 217 privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 26.11.2010.

Nu în ultimul rând, potrivit Legii Nr-571¹, respectul profund față de Imnul de Stat al Republicii Moldova este o datorie patriotică a fiecărui cetățean al Republicii Moldova. La intonarea publică a Imnului de Stat al Republicii Moldova, asistența va sta în picioare, bărbații se vor descoperi. Nerespectarea unor asemenea cerințe este echivalentă cu profanarea simbolurilor de stat, deci urmează a fi calificată în baza art.347 CP al RM (2002).

Totodată, trebuie de precizat că încălcarea cu intenție a modului de folosire a simbolurilor de stat (stema, drapelul, imnul) ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat atrage răspundere nu potrivit art. 347 CP al RM (2002), ci conform alin.(1) art. 322 din Codul contravențional. Se are în vedere: arborarea Drapelului de Stat de altă formă, cu alte dimensiuni, alte modele și cu altă intensitate a culorilor decât cele stabilite potrivit legii; nearborarea Drapelului de Stat de către autoritățile și instituțiile publice; arborarea Drapelului de Stat la sediul instituțiilor în alte condiții decât cele prevăzute de lege; arborarea Drapelului de Stat în stare necorespunzătoare; intonarea Imnului de Stat cu alt text sau cu altă partitură decât cele stabilite de lege etc.

Conchidem că art. 322 din Codul contravențional se aplică pentru: încălcarea cu intenție a modului de folosire a simbolurilor naționale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat, altele decât stema, drapelul sau imnul (alin. (2)); încălcarea cu intenție a modului de folosire a simbolurilor corporative ale organelor centrale de specialitate ale administrației publice, a simbolurilor corporative ale altor autorități administrative centrale sau ale Forțelor Armate (alin.(3)); utilizarea neautorizată a simbolurilor particulare înregistrate (alin.(4)); etalarea sau utilizarea în orice mod a unor însemne neînregistrate în modul stabilit de legislația cu privire la simbolurile publice în calitate de simbol național, teritorial sau în calitate de simbol corporativ al unui organ central de specialitate al administrației publice, de simbol corporativ al altei autorități administrative centrale sau al Forțelor Armate (alin.(5)). Infrațiunea prevăzută la art. 347 CP al RM (2002) este o infrațiune formală. Ea se consideră consumată din momentul profanării simbolurilor de stat.

Referințe bibliografice:

1. Constituția RM din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 1. Data intrării în vigoare: 27.08.1994.
2. Legea Republicii Moldova nr-86 cu privire la simbolurile publice. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 2011.nr.164-165.
3. Legea Republicii Moldova nr. 571 cu privire la Imnul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 17.08.1995.
4. Legea Republicii Moldova nr. 217 privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 26.11.2010
5. Legea Republicii Moldova Nr-32 privind Stema de Stat a Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-103, art Nr: 318, 03.05.2013.
6. Cod nr. 985 din 18.04.2002, Codul Penal al Republicii Moldova, Legea Republicii Moldova 985-XV din 18.04.2002). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 128-129/1012 din 13.09.2002.
7. Cod Nr. 218 din 24.10.2008, Codul contravențional al Republicii Moldova. Publicat: 16.01.2009. În: Monitorul Oficial Nr. 3-6 art. Nr: 15, din 16.01.2009.
8. BOTNARU, S., et. alții. *Manual de drept penal, Partea general*, Chișinău: ARC, 2005, 624 p.ISBN 9975-79-329-0.
9. PALAZ, I. *Reguli constituționale privind simbolurile naționale*, București: Orient, 2011. 200 p. ISBN 9574-79-329-6.

---

¹ Legea Republicii Moldova nr. 571 cu privire la Imnul de Stat al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 17.08.1995.